

Editorial

Ivana Ebelová — Jaroslav Svátek

Obsah tohoto čísla vychází primárně z vítězných příspěvků přednesených na Celostátní studentské vědecké konferenci v oboru historie. Šanci k publikaci svých textů tak dostala nejmladší generace začínajících badatelů. Samotná soutěž, kterou pořádal Ústav českých dějin společně s Katedrou pomocných věd historických a archivního studia FF UK, probíhala ve složité době. Ani odklad na pozdější termín neumožnil její prezenční konání, a tak se v říjnu 2020 přesunula do online prostředí.

Navzdory tomu představují vybrané studie pozoruhodnou škálu témat, jež rovnoměrně pokrývají dějiny českých zemí v chronologickém záběru od raného středověku po pozdní 20. století. Jednotlivé příspěvky jsou v tomto svazku řazeny zejména na základě tohoto kritéria, nicméně reprezentují různé přístupy historických věd. Můžeme je tak rozdělit do několika skupin podle druhů pramenů, z nichž vycházejí. Několik textů se věnuje analýze písemných pramenů, ať již jde například o kroniky 14. století (Gabriela Škorníková), rozbor korespondence papežských nunciů (Zdeňka Horáčková) či cestopisných deníkových záznamů (Veronika Hřebíková). Interdisciplinární rozměr tohoto čísla naplňují studie věnující se ekonomickým dějinám, případně dějinám osídlení a hmotné kultury (David Trojan, Karel Petrášek). Archivní výzkum diplomatického materiálu pak byl proveden jak pro analýzu centrální panovnícké politiky (Stanislav Ulman), tak pro mikrohistorickou demografickou sondu do dějin jedné obce (Veronika Lešková). Na studiu pramenů ve veřejných i soukromých archivech jsou založeny rovněž příspěvky věnující se dílčím tématům nejnovějších českých a slovenských dějin, jako jsou šo'a (Boris Kořínek), politické procesy v padesátých letech (Václav Podlešák) či období normalizace (Tomáš Maleček).

Co mají tato témata společného? Kromě toho, že byla představena na společném fóru mladých historiků, vypovídají velkou měrou o současném stavu výuky a bádání v historických (a jim příbuzných) oborech na českých vysokých školách. V současné době existuje v České republice přibližně dvacet kateder a ústavů, které školí budoucí historiky či archiváře, přičemž zhruba polovina z těchto pracovišť je v tomto čísle zastoupena. Historická věda dnes čelí mnoha výzvam informačního a digitálního věku a v tomto kontextu procházejí tradiční obory jako historie a archivnictví náročnou zkouškou. Sonda do prostředí, kde vznikají první zárodky odborných prací a kde se teprve začíná formovat profesní kariéra, ukazuje, jak se s těmito výzvami vyrovnává nejmladší badatelská generace. Její zástupci se rovněž velkou měrou podíleli na tvorbě recenzní rubriky tohoto čísla.

Tematické číslo vypovídá nejen o současných trendech bádání mladých historiček a historiků, ale i o tom, jakým způsobem se do něj otisklo působení jejich učitelů a starších kolegů. Doufáme, že publikování těchto příspěvků bude pro autorky a autory povzbuzením a přispěje k jejich dalšímu odbornému růstu.